

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин та регіональних студій

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
«Міжнародні відносини та світова політика»

Підготовка бакалавра
Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
Освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес»

Луцьк–2024

Силабус освітнього компонента «Міжнародні відносини та світова політика», освітній рівень Бакалавр, галузь знань 029 «Міжнародні відносини», спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини», освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес»

Розробник: к.е.н., доц. Ілона Балак.

Затверджено

Гарантом освіти та професійної програми:

підпис

проф. Андрій Бояр

Силабус освітнього компонента «Міжнародні відносини та світова політика» затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та регіональних студій

Протокол № 1 від 30.08.2024 р

Завідувач кафедри:

проф. Коцан Н. Н.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	29 « Міжнародні відносини» 292 «Міжнародні економічні відносини» «Міжнародний бізнес» бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 28 год.
		С емінари 34 год.
Індивідуальна робота здобувача: немає		Самостійна робота 50 год.
		Консультація 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		англійська

II. Інформація про викладача

ППП Балак Ілона Олександрівна

Науковий ступінь кандидат економічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри міжнародних відносин та регіональних студій

Контактна інформація (номер мобільного зв'язку, електронна адреса)

Balak.Ilona@ynu.edu.ua

Дні занять (посилання на електронний розклад) <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Освітній компонент охоплює теоретичні основи та концепції міжнародних відносин, проблеми розмежування відмінностей між зовнішньою та внутрішньою політикою держав, вивчає розвиток демократизації, глобалізації світу, виникнення передумов різноспрямованої системи міжнародних відносин.

2. Мета та завдання освітнього компонента

Метою курсу є вивчення теоретичних основ і концепцій міжнародних відносин, проблем реалізації світової політики в різних регіонах і державах, досліджують розвиток демократизації, глобалізації світу.

Основними завданнями курсу є:

- проаналізувати сутність системи міжнародних відносин;
- визначати сутність та давати власну оцінку сучасним міжнародним відносинам;
- розкрити роль сучасних демократичних процесів у міжнародних відносинах;
- аналізувати стан та актуальних проблем світової політики;
- усвідомлювати процеси, перспективи та наслідки сучасних інтеграційних та дезінтеграційних процесів;
- аргументувати власні погляди на основні проблеми міжнародних відносин.

3. Результати навчання (компетенції)

Загальні компетенції	Ефекти	Відповідний код критерію
	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	ЗК 1
	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ЗК 2
	Здатність навчатися та бути сучасно навченим.	ЗК 3
	Здатність спілкуватися іноземними мовами.	ЗК 6
	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	ЗК 10
	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК 12
Спеціальні (професійні) компетенції	Ефекти	Відповідний код критерію
	Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.	СК 1
	Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин	СК 2
	Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.	СК 3
	Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.	СК 4
	Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	СК 8
	Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.	СК 9

	Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.	<i>СК 10</i>
	Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	<i>СК 11</i>
	Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.	<i>СК 12</i>
	Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.	<i>СК 14</i>
Результати навчання	Ефекти	Відповідний код критерію
	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	<i>РН01</i>
	Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	<i>РН04</i>
	Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.	<i>РН05</i>
	Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.	<i>РН06</i>
	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	<i>РН07</i>
	Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції	<i>РН08</i>
	Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних	<i>РН09</i>

валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.	
Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.	PH10
Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.	PH15
Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.	PH16
Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.	PH17
Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	PH18
Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.	PH19
Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.	PH20
Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.	PH23

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Семінарські	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародних відносин і світової політики.						
Тема 1 . Теоретичні аспекти дослідження міжнародних відносин.	6	2	–	2	–	
Тема 2 . Історичні особливості розвитку міжнародних відносин та світової політики.	4	–	2	2	–	ДС/1
Тема 3 . Сучасні тенденції розвитку міжнародних економічних відносин.	5	–	2	2	1	ДС/1
Тема 4 . Роль конфліктів у системі міжнародних відносин та світовій політиці.	6	2	2	2	–	ДС/2

Тема 5 . Глобальні інститути міжнародного співробітництва та світової політики.	5	–	2	2	1	ДС/2
Тема 6 . Інтеграційні процеси в Європі: Європейський союз.	4	–	2	2	–	ДС/2
Усього за модуль 1	30	4	10	14	2	8
Змістовий модуль 2. Регіональне міжнародне співробітництво.						
Тема 7 . Північна Європа в міжнародних відносинах.	4	2	–	2	–	
Тема 8 . Міжнародні відносини та інтеграційні процеси в Західній Європі.	5	–	2	2	1	ДС/2
Тема 9. Міжнародні відносини країн Балтії.	4	–	2	2	–	ДС/2
Тема 10. Міжнародні відносини в Південній Європі.	4	2	–	2	–	
Тема 11. Міжнародні відносини балканських держав.	6	2	2	2	–	ДС/2
Тема 12. Міжнародні відносини в Центральноєвропейському регіоні.	7	–	2	4	1	ДС/2
Тема 13. Міжнародні відносини у Східній Європі.	7	–	2	4	1	ДС/3
Тема 14. Міжнародні відносини Закавказзя та Середньоазіатського регіону.	6	2	2	2	–	ДС/3
Тема 15. Близький Схід у міжнародних відносинах.	6	2	2	2	–	ДС/3
Тема 16. Міжнародні відносини в Східній Азії	6	2	2	2	–	ДС/3
Тема 17. Міжнародні відносини в Південній Азії	6	2	2	2	–	ДС/3
Тема 18. Міжнародні відносини в Південно-Східній Азії	5	2	–	2	1	
Тема 19. Міжнародні відносини на Африканському континенті	6	2	2	2	–	ДС/3
Тема 20. Північна Америка в міжнародних відносинах і світової політики.	7	2	2	2	1	ДС/3
Тема 21. Південна Америка в міжнародних відносинах і світовій політиці.	7	2	2	2	1	ДС/3
Тема 22. Австралія та Океанія в міжнародних відносинах. Арктика і Антарктика у світовій політиці.	4	2	–	2	–	
Разом за модулем 2	90	24	24	36	6	32
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота						МКР/60
Усього годин / Балів	120	28	34	50	8	100

Методи контролю: ДС – дискусія, МКР – модульна контрольна робота

5. Завдання для самостійного опрацювання

Елементи самостійної роботи студента	Кількість годин
читання літератури для занять	6
постійний огляд преси та інших ЗМІ	6
проекування інструменту дослідження	6
збір даних	6

Елементи самостійної роботи студента	Кількість годин
аналіз та інтерпретація даних	6
підготовка до занять ІТ	5
виконання завдань і виконання домашнього завдання	5
підсумковий тест	5
підсумковий іспит	5
Загальна кількість годин	50

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Запізнення можуть мати місце, якщо вони не є регулярними та не перешкоджають проведенню заняття. Спілкування під час занять повинно базуватися виключно на повазі до респондентів, незалежно від віку, статі, віросповідання, расової приналежності, політичних поглядів.

Політика щодо академічної доброчесності. Відповіді на питання повинні ґрунтуватися на власному баченні студентом проблематики, якщо використовуються результати дослідження інших осіб, то варто вказати автора та джерело. Списування є неприпустимим.

Політика щодо дедлайна та перескладання. Пропуски семінарських занять з можливістю відпрацювання є дозволеними у випадку захворювання студента. Максимальна кількість дозволених пропусків без обґрунтування причини – 3, відпрацювання є можливим у команді дисципліни на платформі Microsoft Teams у вигляді фото-, відеоматеріалів, презентацій.

V. Підсумковий контроль

Під час виконання завдань поточного оцінювання студент може отримати 40 балів, а, склавши модульну контрольну роботу, – ще 60 балів. Загальна сума балів, яку може отримати студент під час вивчення даної дисципліни посеместрово, становить 100 балів.

Якщо підсумкова семестрова оцінка не нижче 75 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з дисципліни. У протилежному випадку студент складає іспит. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань. Модульна контрольна робота: 45 хвилин, 30 питань.

Питання на іспит

1. Цілі та функції зовнішньої політики
2. Арктика в міжнародних відносинах і геополітиці ХХ ст.
3. Бангладешська криза.
4. Бельгія і Люксембург у міжнародних відносинах.
5. Створення АСЕАН і формування регіональної системи безпеки
6. Хорватія в міжнародних відносинах.
7. Чехія і Словаччина в міжнародних відносинах.
8. Східна Азія після Другої світової війни.
9. Епістемологія і теорія міжнародних відносин
10. Особливості європейської інтеграції в другій половині ХХ ст.
11. Особливості зовнішньої політики країн Південної Америки.
12. Зовнішня політика Австралії.
13. Зовнішня політика Австрії.
14. Зовнішня політика Болгарії.

15. Зовнішня політика Канади.
16. Зовнішня політика Естонії.
17. Зовнішня політика Угорщини.
18. Зовнішня політика Латвії.
19. Зовнішня політика Північної Македонії.
20. Зовнішня політика Сербії.
21. Зовнішня політика США.
22. Інструменти зовнішньої політики
23. Зовнішні відносини Литви.
24. Зовнішні відносини Польщі.
25. Зовнішні відносини Румунії.
26. Становлення Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин
27. Геополітика. Геостратегія
28. Міжнародне становище Індії та принципи її зовнішньополітичної стратегії.
29. Індійсько-пакистанські відносини. Проблема Кашміру.
30. Міжнародні фінансові організації
31. Міжнародно-політичні аспекти процесу деколонізації країн Південно-Східної Азії
32. Міжнародні політичні відносини
33. Міжнародні відносини Індонезії за правління А. Сукарно
34. Ірландія в міжнародних відносинах.
35. Маастрихтський договір і утворення Європейського Союзу.
36. Основні риси зовнішньої політики Великої Британії.
37. Сучасна зовнішня політика Німеччини.
38. НАТО в міжнародних відносинах.
39. Миротворча діяльність: сутність, правові основи та особливості.
40. Особливості зовнішньої політики Франції.
41. Політичний статус Антарктики. Спірні території Антарктики.
42. Роль дипломатії в міжнародних відносинах
43. Роль Швейцарії у світовій політиці.
44. Китайсько-індійський збройний конфлікт 1962 року та його вплив на міжнародні відносини в Південній Азії.
45. Зовнішня політика Соціалістичної Республіки В'єтнам і камбоджійська проблема
46. Соціально-політичні процеси в державах Африки та вузлові проблеми континенту
47. Південноамериканська інтеграція.
48. Субрегіональні інтеграційні утворення в Африці.
49. Женевські угоди 1954 року щодо Індокитаю та невиконання їх
50. Кубинська революція.
51. Відмінності зовнішньої та міжнародної політики
52. Корейська війна 1950-1953 рр. та закріплення протистояння в регіоні.
53. Зовнішня політика Нідерландів.
54. В'єтнамська війна 1964-1973 рр. та її міжнародно-політичні наслідки
55. Україна в міжнародних відносинах.
56. Версальсько-Вашингтонська система міжнародних відносин
57. Віденська система міжнародних відносин
58. Хвилі розширення ЄС
59. Вестфальська система міжнародних відносин
60. Світовий політичний процес

VI. Шкала оцінювання екзамен

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VI. Рекомендована література

1. Кузь О. М. "Європа регіонів" як ідентичний проект / О.М. М. Кузь . *Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції* : монографія / [О. О. Безрук, В. С. Бліхар, Л. М. Герасіна та ін.] ; за ред. М. п. Требіна. Харків : Право, 2019. С. 149–165.
2. Міжнародні відносини та світ ця політика: навчальний посібник / О.М. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. ю. Михайличенко, О. В. Бровко ; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с.
3. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика : навч. посіб. / М. п. Требін, Л. М. Герасіна, В. Л. Погрібна та ін. ; за ред. М . П . Требіна . Харків : Право , 2016. 540 с .
4. Balak I., Pikulyk O . Modern tendencies of the international relations. *Actual problems of regional researches: materials V International. scientific-practical Internet conference* (Lutsk, December 11, 2020). Lutsk, 2020. P. 202–204.
5. Балак І. О., Пікулик О. Б. Антарктика в міжнародних відносинах: історія та сучасність. *Вісник Львівського національного університету імені Лесі Українки* . Серія філософсько-політологічних студій. 2022. Вип. 42. С. 156–162. URL : [20. pdf \(ln u . lv i v . ua \)](https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.7.17)
6. Пікулик О. Б., Балак І. О. Економічна дипломатія в розвитку українсько-литовських міждержавних відносин. *Ефективна економіка*. 2022. № 7. DOI: [10.32702/2307-2105.2022.7.17](https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.7.17)
7. Балак І., Пікулик О. Територіальні стратегії політики згуртування ЄС. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2023. Випуск 48, С. 189–195. URL : <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.48.23>
8. Балак І. О. Особливості реалізації політики згуртування ЄС на прикладі Ірландії. *Регіональні студії*. 2023. № 34. С. 60–63. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2023.34.9>
9. Balak I. The Committe of the Regions and its Role in EU Cohesion Policy Development. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*. 2023. № 3, P. 167–174. URL: [View of No. 3 \(2023\): Baltic Journal of Legal and Social Sciences \(baltijapublishing.lv\)](https://doi.org/10.32782/2663-6170/2023.34.9)
10. Dontoh M. E., Balak I. O. Modern Angola's foreign policy. *Актуальні проблеми регіональних досліджень: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції* (Луцьк, 12–13 грудня 2019 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. С. 239–241.
11. McGlinchey S. International Relations. URL: <http://www.e-ir.info>
12. Nambili L. N., Balak I. O. Namibia's foreign trade policy by goods and services. *Актуальні проблеми регіональних досліджень: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції* (Луцьк, 12–13 грудня 2019 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. С. 293–296.
13. European Union. URL: <https://europa.eu/>